Ч. 151 (12.517). Львів, пятниця 11. липня 1930. Оплата почтова заплачена ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Закон про охорону свободи виборів.

Як прийшло до ухвали цього закону? — Нові приписи закону. — Хто є „урядовцем", підлягаючим карі? — Які зловживання є карані? — Кари та їх наслідки. — Значіння закону.

При виборах до сойму і сенату в 1928 році допускалися державні і самоуправні урядовці та члени виборчих комісій ріжного рода зловживань. Ствердила це адміністраційна комісія сойму і видала друком матеріяли про виборчі зловживання, ствердив це Найвищий Суд уневажнюючи вибори в численних виборчих округах. Щоби забезпечити населення перед виборчими зловживаннями в майбутності, посли і сенатори ухвалили в законодатних палатах закон з дня 12. лютого 1930 р. (Вз. ч. 12. поз. 123.) про охорону свободи виборів перед надужиттям влади з боку урядовців. За ухваленням цього закону голосували всі посли за винятком послів з ББ. Метою цього закону є охоронити виборців перед зловживаннями і забезпечити виборцям свобідний вияв волі при виборах.

До хвилі ухвалення цього закону обовязують в Польщі інші закони в справі забезпечення виборчої свободи. В Галичині обовязує старий австрійський закон з 26. січня 1907 р., на північно-західних українських землях декрет з 1907 р. Ті закони обовязують і надалі, а не обовязують тільки ті постанови тих законів, які є суперечні з постановами законів з 1930 року. Старі закони відносяться до всіх осіб, що допускаються виборчих зловживань, — отже так до урядовців і членів виборчих комісій, як до приватних осіб. Новий закон з 1930 р. відноситься лише тільки до зловживань урядовців.

По думці старих законів переведення карного поступування й покарання осіб, що допустилися зловживання при виборах, залежало виключно від прокуратора. Новий закон постановляє в 10 ст., що прокуратор найпізніше в 48 годин по одержанцю донесення про виборчі зловживання має обовязок поставити внесок на розпочаття слідства. Коли слідство, переведене слідчим суддею допровадить до устійнення, що слід перевести головну розправу, слідчий суддя має обовязок рішити припинення в урядуванні обвинуваченого урядовця і повідомити про це владу цього урядовця. Коли після переведеного слідства прокуратор відступає від обвинувачення і ставить внесок на уморення слідства, тоді проти такого рішення може той, хто зробив карне донесення, внести спротив до апеляційного суду. Новий закон накладає дуже строгі кари на урядовців, що допускаються виборчих зловживань.

Постанови цего закону обовязують при виборах до сойму і сенату та при виборах до самоуправних установ (отже при виборах до громадських рад і при виборах до громадських зборів на Волині та при виборах до повітової самоуправи).

Урядовцем в розумінні цього закона є кожна особа що виконує публичні функції в імені держави чи самоуправи. Урядовцем слід уважати також членів виборчих комісій (ст. 8). З тих постанов слідує, що урядовцем є воєвода, староста, урядовці воєвідства і староства, органи державної поліції, судді, учителі, скарбові урядовці, війти, солтиси, члени громадських рад і повітових соймиків, громадські службовики і службовики повітового виділу. Цей закон уважає ті всі особи урядовцями тільки в тому випадку, коли річ іде про надужиття ними влади при виборах.

Якіж зловживання підлягають карі?

1) Зловживання, що впливають на вислід голосування. Урядовець, який у звязку зі своїм урядуванням впливає протизаконно на вислід голосування та з окрема: а) виготовляє листу голосуючих в той спосіб, що поминає управнених до голосування, або вписує неуправнених; б) уживає підступу, щоби неправильно виготовити листу голосуючих; в) ушкоджує, скриває, переробляє або підробляє протоколи або інші грамоти, що відносяться до голосування; г) допускається зловживання при приниманню або обчисленню голосів; е) допускається зловживань при зголошенню або устійнюванню листи кандидатів, або уневажнює протизаконно деклярації виборців, що відносяться до зголошення кандидатур — підлягає карі вязниці до 5 літ (пять) ст. 2.

2) Виборчий терор.

Урядовець, який насильством, погрозою, або іншим недозволеним способом в звязку зі своїм урядуванням перешкоджує: а) відбуванню зборів виборців; б) свобідному виконуванню права зголошування кандидатур; в) свобідному виконуванню права голосування; г) голосуванню або обчисленню голосів — підлягає карі вязниці до 3 літ. (ст. 3).

Урядовець, який в звязку зі своїм урядуванням або з виразним чи з догадочним покликанням на нього уживає насильства, погрози, підступу або іншого недозволеного способу, щоби: а) впливати на спосіб голосування управненої особи, або щоби здержати її від голосування, б) впливати на зголошення кандидатур або на їх занехання а зокрема також щоби впливати на уміщення або вицофання підписів на декляраціях, які відносяться до зголошення кандидатур — підлягає карі вязниці до 5 літ (пять літ). (ст. 4.).

3) Виборчі перекупства.

Тій самій карі підлягає урядовець, який у звязку зі своїм урядуванням або з виразним чи зі здогадочним покликуванням на нього, дає або обіцяє дати маєткові чи особисті користи управненому до голосування чи також іншій особі, щоби: а) впливати на спосіб голосування управненої особи, або щоби здержати її від голосування, б) впливати на зголошення кандидатур або на їх занехання, а зокрема також впливати на уміщення або вицофання підписів на декляраціях, які відносяться до зголошення кандидатур. (ст. 5.).

4) Нарушення тайности.

Урядовець, який у звязку зі своїм урядуванням при тайному голосуванні довідується в протизаконний спосіб про зміст чужого голосу — підлягає карі арешту до одного року. (ст. 6.).

З покаранням урядовця за вчинки, передбачені у наведених постановах, звязані ще в кожнім випадку ось такі додаткові кари: а) позбавлення активного і пасивного виборчого права до державних і самоуправних установ протягом 10 літ а в випадку передбаченому 6-ою статтею — протягом 5 літ, — як також утрата виконуваних мандатів; б) усунення з державної чи самоуправної служби разом з утратою всіх прав що слідують з тоїж служби; в) позбавлення права виконування публичних урядів, адвокатури і нотаріяту. Додаткові кари слід назвати в судовому присуді і виміряти всі разом. (ст. 7.).

Виборчі зловживання урядовців судить Окружний Суд. (ст. 9.).

Кожний виборець має право зробити донесення проти виборчих зловживань урядовця, які ділялися в його виборчій окрузі. Прокуратор має обовязок протягом 48 годин від хвилі одержання донесення поставити внесок на переведення карного слідства. З цього слідує, що карне слідство мусить бути переведене. Коли слідчий суддя є тої думки, що нема підстави до переведення головної розправи, має обовязок повідомити також виборця, що зробив карне донесення. Виборець має право в речинці 2 тижнів звернутися до Апеляційного Суду, щоби йому дозволено, як помічному обвинувателеві, заступати обвинувачення проти урядовця. Всі злочини, які передбачує закон про охорону свободи виборів, передавнюються щойно після 10 літ від хвилі їх доконання. З цього слідує, що карне донесення може виборець зробити або негайно, або протягом цілих 10 літ. Злочинів із того закона не торкаються постанови про припинення (завішення) кари.

Рівночасно з розписанням виборів цей закон мусить у всіх громадах бути поданий до прилюдного відома.

Постанови всіх і найкращих законів приносять найбільшу користь населенню, а в нашому випадку охоронять населення перед виборчими зловживаннями і забезпечать йому свободу виборів, тоді, коли само населення хоче користати з тих законних постанов. Без сумніву, що треба освідомлення виборців і треба горожанської зрілости, а навіть деякої цивільної відваги, щоби самі виборці в справі кожного зловживання проти урядовців робили карні донесення. Обовязком української інтелігенції являється подбати, щоби постанови закона про охорону виборів не залишилися паперовими, лише запевнили населенню дійсно справедливе переведення соймових і самоуправних виборів.

Реорґанізація вищих шкіл на Радян. Україні.

Ще в половині червня ц. р. приняла Рада Народніх Комісарів УСРР постанову про реформу вищих шкіл на Україні. Реформа заключається в тому, що деякі дотеперішні богатофакультетні вищі школи будуть розбивати на окремі спеціяльні інститути, при чому однородні факультети кількох шкіл будуть стягати в один інститут. Крім цього переорґанізовані школи як і непереорґанізовані суто фахові будуть зняті з етату Народнього Комісаріяту Освіти та будуть передані відповідним спеціяльним Комісаріятам чи іншим фаховим державним установам. Тимчасово лишаються на етаті Нар. Комісаріяту Освіти такі більшефакультетні школи: Харківський, Київський і Одеський Інститути Народнього Господарства.

У постанові між іншим читаємо, що „на базі Харківського, Київського, Одеського та Дніпропетровського Інститутів Народньої Освіти" мається утворити окремі Хеміко-Фізично-Математичні Інститути. Зате рішено залишити без реформи не переходово, але на все Полтавський Сільсько-Господарський Інститут і передати його на етат Народнього Комісаріяту Земельних Справ.

Хоч зреформовані та новоутворені вищі фахові школи перейдуть на етат відповідних Народніх Комісаріятів, чи фахових державних установ, то педагогічний провід, орґанізація навчання, вивінування науковими силами цих шкіл буде далі в руках Народнього Комісаріяту Освіти.

Ця реорґанізація має бути проведена в життя вже протягом цих двох літніх місяців, а саме протягом липня і серпня.

Зміни в територіяльному поділі Рад. України.

У радянській пресі появилася постанова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету й Раднаркому УСРР про т. зв. реорґанізацію округ, тобто про зміни в територіяльно-адміністративному поділі України. На основі цієї постанови розформовано такі округи: Камянецьку, Шепетівську, Коростенську Ніженську, Глухівську, Прилуцьку, Ізюмську, Купянську, Старобільську, Тульчинську, Першомайську, Роменську і Могилівську. Отже скасовано аж тринацять округ. Досі було в УСРР 40 округ і молдавська автономна республика. Тепер буде їх тільки 27. Ці зміни в поділі робиться, як читаємо в постанові, на те, „щоби здійснити ди-

рективи про наближення органів радянської влади до трудящих мас, щоби поліпшити економічний стан округ та районів і щоби далі скоротити витрати на утримання управлінського апарату".

Як виглядатиме тепер це „наближення органів радвлади до трудящих мас", видно з того, що: скасовану Камянецьку округу прилучено до Проскурівської з осередком у Проскурові (це простір від нашого Скалата до Заліщик); Шепетівську до Бердичівської з центром у Бердичові; Коростенську до Волинської з центром у Житомирі; Ніжинську до Чернигівської з центром у Чернигові; Глухівську до Конотопської з центром у Конотопі; Прилуцьку до Лубенської з центром у Лубнях; Могилівську до Винницької з центром у Винниці; Ізюмську та Купянську до Харківської з центром у Харкові. Старобільську до Луганської з центром у Луганську. Крім того: Тульчинську округу поділено між Винницьку і Уманську округи; Першомайську між Одеську і Уманську округи; Роменську між Сумську та Лубенську округи.

Для проведення постанови в життя утворено центральну й окружні ліквідаційні комісії.

Собор і політика.

(Від нашого кореспондента.)

Луцьк, 3. липня 1930.

III.

З польських часописів один лише „Роботнік" поставив національне питання на Соборі отверто й може тому, що він взагалі не має нічого до втрачення:

„З питанням про православя щільно звязане питання: „Як повинна стояти справа з проблемою мови в православній церкві"... „Розвязання питання про „українізацію" та „білорусизацію", звичайно без усякої кривди для російських православних, — залишається відкритим. З огляду на скликання Собору ці питання стають дуже актуальними, і ми, мабуть, будемо свідками деяких заяв з боку органів, що безпосередньо у цьому заціkавлені".

Ця заява „Роботніка" дуже не подобалася „За Свободу", яка, називаючи питання мови внутрішнім питанням церкви, що його повинен розвязати сам Собор, висловлює докір „Роботнікові", що він загострює „національне розеднання". Чи не ясно, звідки випливає це незадоволення? Хтось посмів передчасно порушити питання мови, проти якого на Соборі „Наша Жізнь" мала повести боротьбу без сторонньої інтервенції?!

Одначе на цьому не кінчаються заходи щодо попередження дразливого й неприємного для росіян і більшости поляків національного питання. Це питання вже всі чинники встигли оголосити „політикою", для якої не повинно бути місця на Соборі.

IV.

Перед у запятнуванні домагань українців та білорусів „політикою" веде, як звичайно, „За Свободу".

„Політичні пристрасти — каже вона — що бурхають довкола церковної огорожі, готові влитися й у межі цієї огорожі. І хіба не ясно, що внесення політичних і національних сварок у справу впорядкування православної церкви матиме найсумніші наслідки. Зрозуміло, що з **цими тенденціями треба всіма способами боротися**". („За Св." ч. 153).

Як бачимо, й тут є заклик до боротьби з „політикою" українців і білорусів, що якраз домагаються усунення політики русифікації. Чи не „хапай злодія?".

В день відкриття передсоборної наради „За Св." ще раз заявила, що „не припускає думки, щоби ...передсоборна нарада обернулася в арену чисто **політичних пристрастей**".

Перед „політикою", яку можуть внести в працю передсоборної наради й Собору українці й білоруси, перестерігають і польські часописи.

Цікаво, що в промові міністра освіти п. Червінського на відкритті передсоборної наради є теж натяк на небажаність „політики" „з боку елементів, що бажають використати церковну арену для змагань і течій, які нічого спільного не мають з потребами віри й із користю самої Церкви".

Такі самі нотки бренять і в промові митрополита Дениса до членів передсоборної наради в день її відкриття: „Нам треба... вище національних інтересів, во імя Божої правди станути і єдність Церкви нашої закріпити" і т. д. Не беруся судити, чи здійснювалася би Божа правда там, де були б потоптані чиїсь національні інтереси?!

Одним словом, у часописах, промовах і в усяких інших випадках — скрізь чується побоювання ось тієї „політики" національних питань і розбиття сьогодняшнього російського „єдінства" православної церкви.

Але коли російські часописи „Наша Жізнь" і „За Свободу" отверто говорили про боротьбу в передсоборній нараді й на Соборі з цією національною „політикою", то значно більше говорить § II. „наказа передсоборній нараді", а саме:

„Члени передсоборної наради, що викликають замішання й цим перешкоджають нормальній праці, після двократного попередження з боку голови, можуть бути виключені з числа членів наради".

Чи ті члени, що домагатимуться усунення з Церкви русифікації, можуть викликати замішання серед панів Лелявських і „русских" батюшок? Очевидно, а навіть напевно. В такому разі повинні бути готові до наслідків боротьби з ними, як з „ворогами церкви" (згідно з висловом час. „Наша Жізнь") на підставі § II.

Чи не ясно, що все зведено до одного — до забезпечення Соборові „аполітичности", себто до недопущення до голосу „ворогів" Церкви, що не потраплять зріктися „політики" і „національного шовінізму", себто: національних прав.

V.

Але хіба нікому не вільно вносити в передсоборну нараду й у Собор політики?

Очевидно, що іншим можна.

Майже всі польські часописи висловилися що дозвіл на Собор матиме для Польщі велике політичне значіння. Цитати про „політику" з Собору заняли б забагато місця, і тому подамо лише дещо.

„Польска" каже устами п. Радзейовського що „акт президента Річипосполитої про скликання Собору має велике значіння для польської держави" (значіння політичне), що „помилки (політичні) XVII. і XVIII. століть не можуть бути повторені, коли православні залежали в канонічному відношенні від церковної влади другої держави" і т. д. За це „За Свободу" називає пана Радзейовського „**здоровомислячим політиком**".

Політичні нотки чуємо й у промові міністра віросповідань п. Червінського, який сказав, що православна церква „повинна виконати важливі функції в громадському й **державному** (себто політичному) життю". Є навіть дуже багато політичних ноток і в промові митрополита Дениса, який сказав: „бути в таких взаємних з державою, щоби бути й для неї можливою опорою і підтримкою", і що релігійне життя „ставляється на чолі всіх питань **політичних і національних**".

Отже скрізь довкола Собору **політика** і то не в лапках, а справжня. Одним лише „меншостям" не вільно бути політиками, себто говорити про розмосковлення Церкви, усунення русифікації і задоволення таких неполітичних потреб, як уживання рідної мови в Церкві, в школі, в літературі й т. д.

А коли вони лише збираються про це говорити, їх уже заздалегідь оголошують „ворогами Церкви", й небезпечними політиканами та закликають до боротьби з ними по думці § II.

VI.

В таких, старанно підготовлених умовах розпочала свою працю передсоборна нарада. Так підготовлено ґрунт для проголошеної російськими часописами в згоді з польськими „здоровомислячими" політиками, в роді п. Радзейовського з „Польски", боротьби проти „шовінізму" й „політиканства" тих, що можуть заговорити на передсоборній нараді й на соборі за свої національні права.

Чи це підготування може викликати оптимістичний настрій в українській і білоруській

Д-Р ВОЛОДИМИР ЛЕВИЦЬКИЙ

Моя перша прогулька в Чорногору.

(Присвячую д-рові М. Коцюбі.)

Яких тридцять літ тому наші Карпати, а саме Чорногора та Ґорґани, були „терра інкогніта" для більшости Галичан; туристика не існувала цілком, а лиш виїмково дехто зі Станиславова та Коломиї запускався в гори. Правда, вже 1878 р. засновано в Коломиї Чорногорський відділ Татрянського Товариства — до якого належало й багато українців — але сам сей відділ проявляв небагату діяльність та обмежувався до збудування досить примітивних домів у Жабю і Ворохті та схоронисько на Заросляку під Говерлею. Та туристів було проте небагато; ще 1896 р. ледви 72 осіб ходило в Чорногору, хоча вже поведено залізницю зі Станиславова на Ворохту до Угорщини. Лиш старий невтомний емер. австрійський майор Гофбауер, автор першого провідника по Чорногорі, товкся від весни до пізньої осени по Ґорґанах та Чорногорі, а з українців тільки д-р М. Коцюба та проф. Я. Вітошинський, захоплені красою природи наших гір, від часу до часу уладжували прогульки в Карпати*). І цей стан туристики не багато поправився, коли поведено в Гуцульщину залізницю; однак почали в гори з року на рік напливати літники, у першу чергу в Яремче, а дальше щораз глибше в Карпати аж по Ворохту. Але Дора та Яремче швидко перемінилися в польсько-жидівські оселі, так, що для правдивого туриста не стало там місця; і хто хотів пізнати гори в їх повній дикій величі, той їхав у Ворохту, де побіч Чорногорського двірка, двох-трьох жидівських реставрацій та кількох віль царювала ще спокій та примітивна природа — майже аж до війни. Звільна і тут втиснулися жидівські й польські літники та заколотили спокій та гармонію Карпат, хоча до дальших тур ніхто з них не пхався. Жабє — ще до нині без залізниці, далеко на боці, Криворівня та вся долина обох Черемошів ще надалі задержали свій романтичний характер; тут з туристів мало хто заходив, лиш Криворівня завдяки проф. Грушевському стала літньою столицею українських письменників, як Франко, Гнатюк, Коцюбинський, Леся Українка та інші. В Жабю навіть Чорногорський дім замінено на польське касино, бо фреквенції туристів не було.

Нині часи змінилися; усякі „крулевяки" та головно „варшавяки", кинулися в „польські гори", обсіли всі найкращі закутини Гуцульщини, навіть Жабє та Ворохту, побудували санаторії та віллі, почалась деморалізація гуцулів (по теорії „Курєрка" — це польське племя), пропала романтична краса, спокій та рідний примітив тієї найкращої закутини, а на місце примітиву не прийшла цивілізація. Там, де вечером протяжно співала трембіта, гуде нині джез та дансинґ, там де колись чути було в горах лиш часами голоси дикого звіря, там нині розпанашуються крикливі табори гарцержи та пшиспособєня. Наразі лише найдикші Ґорґани остали ще свобідні для української туристики та нашого пласту. І коли колись прогулька в нащі гори ставила до людей і їх енергії високі вимоги і лиш десь колись нога не-гуцула стала на полонині Чорногори або Ґорґанів, то нині по горах швендяються крикливі ватаги псевдотуристів та засмічують полонини й ліси...

*

Перший раз приїхав я в гуцульські гори на літній побут літ тому двадцять шість — і як більшість тогочасних літників заїхав до Яремча. Про туристику та прогульки в гори не мав тоді ще поняття, хоча чув вже раньше від мого покійного брата Юліяна, що тут давніше бував, про ріжні цікаві тури. Крутився я якийсь час по невисоких яремчанських горах без ніякого пляну і щойно приїзд д-ра М. Коцюби та завранжування ним української прогульки на Хомяк ввели мене в прегарний світ наших гір; бо хоча сама дорога на Хомяк, високий на 1544 м., не представляє найменших трудношів, однак незрівняний вид з тієї гори, його камініста будова, ліси та Ґорґан, а вкінці незнаний до долах жереп (косодеревина) були для мене чимось новим, незнаним дотепер.

Тож коли кілька тижнів пізніше перед самим Спасом приїхав до Ворохти крилошанин о. Чапельський та шукав товариша більшої тури в Чорногору, я дуже радо прийняв його пропозицію і вибрався з ним в дорогу, хоча моє туристичне виінування було дуже недостаточне. Плян прогульки був: з Ворохти поїхати через Жабє у галицький Буркут, а звідси вийти на другий щодо висоти верх Чорногори, Попа Івана (2026) і хребтом Чорногори вернути назад у Ворохту.

Тодішній управитель чорногорського двірка в Ворохті Перкатюк—українець (помер щойно торік), подбав для нас про два коні під верх та провідника (радше послугача до коней) і рано в навечеря Спаса виїхали ми з Ворохти у напрямі Арджелюзи до границі Жабя. Самої дороги з Ворохти здовж Пруту на Арджелюзу, Буковелу, Кривополе до Жабя-Ільці (32 км.), поганої, знищеної по кожнім дощі, вимощеної кльоцами дерев, але зате дуже живописної, з прегарними видами на Ґорґани, Костричу, а далі Чорногору, не буду описувати — вона нині вже занадто добре відома молодим українським туристичним гурткам та пластунам. Але в ті часи — це була ще доволі незвичайна тура. Зазначу тут лиш одно: мене, артилерійського старшину, що привик їздити на добрих конях гострим тем-

*) Дещо ліпше були знані стрийські гори, бо залізниця там йшла і Львів був близько, але туристичні ті гори представляли менший інтерес. Перед самою війною завдяки радн. Стебелецькому повстало в Станиславові українське товариство, яке уладжувало літом прогульки в гори без суто туристичного характеру.

нам наука? Хай торгують оселедцями". З найбільшою симпатією згадує Еренбурґ Швецію і Словаччину.

— **Троцький виграв процес.** Дня 8. ц. м. у Дрездені відбулась судова розправа проти Троцького. Справа малася так, що Троцький запропонував видавництву Райснера видати його твір, але під умовою, що в цьому видавництві не будуть видаватись твори антибільшовицького змісту. Видавець Райснер підписав умову, але коли б. диктатор Росії Керенський хотів видати в нього свій твір, видавець видав твір Керенського, забуваючи про умову з Троцьким. Троцький, бачучи це, забрав від Райснера свій рукопис назад, хоч вже був дістав поважний задаток на гонорар. Видавець Райснер подав справу до суду, але на розправі суд признав, що видавець Райснер, видавши твір Керенського, не дотримав умови з Троцьким і тому Троцький мав право відобрати рукопис та задержати собі завдаток гонорару.

— **Архикнязь Альбрехт жениться.** З Будапешту подають, що архикнязь Альбрехт, який свого часу був претендентом на мадярський престол, жениться в Америці з розведеною жінкою мадярського консуля Іреною Руднай. Тому, що кожний член родини Габсбурґів мусить мати дозвіл від голови родини на женячку, архикнязь Альбрехт звернувся в цій справі до архикнязя Оттона і такий дозвіл дістав, тому шлюб має відбутися в найближчому часі.

— **Смерть німецького письменника.** Дня 6. ц. м. у німецькому місті Целендорфі помер визначний театральний критик і письменник Юліян Гарт. У своїх збірках поезій „Гомо сум" і „Тріюмф життя" виявив чималий поетичний талант, а окрім цього писав також статті на фільософічні теми, інтересуючись головно гінґуською фільософією. Юліяна Гарта називали „Нестором німецької театральної критики" і його заслуги в цій ділянці справді небуденні. Юліян Гарт був одним із теоретиків німецького натуралізму і залишив один твір з ділянки естетики.

Виконавець замаху на посольство СРСР у Варшаві арештований?

Зачувати, що апел. суддя для справ виїмкової ваги Скужинський, що від кількох тижнів, разом із приділеними йому до помочі вищими поліц. функціонарями є в Юґославії, заарештував в однім із тамошніх міст виконавця замаху на посольство СРСР у Варшаві. Виконавець замаху, член монарх. організації, приїхав був із Юґославії, а після виконання частинного замаху на посольство вернув назад у Юґославію. Досі невідомо, чи юґославянська влада згодиться видати його Польщі. Зачувати, що юґ. влада стоїть на становищі, що арештований є політичним проступником і користується на еміґрації правом азилю.

Вбивство в Зимній Воді.

19-літня Роз. Шпалівна з Білогорщі, дочка зал. палича, на полях Зимної Води вбила з револьверу 26-літнього зал. коваля Й. Паньковича з Парного б. Рудна, опісля зранила себе в груди. Її відвезли до шпиталю у Львові. Обоє хотіли одружитися та цьому на перешкоді були батьки Шпалівни.

Мандат пос. Ярузельського.

Посольський мандат після смерти пос. Ярузельського (ББ) в тернопільській окрузі одержить бувш. пос. Воєвода. Воєвода належав до теперішнього сойму та наслідком присуду Найв. Суду посольський мандат утратив.

Вибух Везувія.

(АТЕ). Везувій сильно вибухає. З кратеру добувається багато горіючої ляви.

Останні телеграми повідомляють, що вибухи тревають далі крізь один кратер широкий на 12 м. Залита лявою поверхня збільшилася за 24 години двічи.

Надужиття у вогн. сторожі.

У львівській вогневій сторожі ділялися від довшого часу надужиття, що є тепер предметом слідства. Мабуть без відома начальника вогневий табор возив воду підприємствам, що будують пова догачками міта.

Студентські справи.

Студії у Високій Технічній Школі в Берліні та взагалі в Німеччині.

Мусимо зауважити, що в останніх часах фреквенція українського студентства у Високих Технічних Школах у Німеччині значно зменшилась. Причиною того є невідрадне фінансове положення нашого краєвого громадянства. Студії в Німеччині і взагалі за границею в порівнанні зі студіями у польських школах коштують досить дорого. А проте є між нашими молодими матуристами й такі, що могли би собі позволити на студії за границею і для них подаємо ось такі інформації про студії у німецьких школах.

Високі Технічні Школи в Німеччині мають такі відділи:

1. Allgemeine Wissenschaften. a. Mathematik, b. Physik, c. Wirtschaftswissenschaft.
2. Bauwesen. a. Architektur, b. Bauingenieurwesen, c. Vermessungswesen (студії тревають 3 роки).
3. Maschinenwesen. a. Allgemeiner Maschinenbau, b. Elektrotechnik, c. Schiffbau, d. Schiffsmaschinenbau, e. Luftfahrzeugbau.
4. Stoffwirtschaft. a. Bergbau, b. Chemie, c. Metallhütteningenieurwesen.

Хочемо звернути увагу нашого студентства на два нові відділи, а саме на студії економії і будови літаків. Студії економії введено в програми шкіл тому, щоби побіч технічної освіти дати інженірові відомости для раціонального та економічного ведения підприємств. На цьому відділі можна теж спеціялізуватись. Новим являється також відділ летунства. Зібрані тут всі найкращі сили на тій области з цілої Німеччини і переводяться теж практичні вправи.

У Високих Технічних Школах в Німеччині не треба жадних вступних іспитів для тих студентів, що покінчили клясичні ґімназії. Абсольвенти галицьких реальних шкіл мусять складати доповняючий іспит, а абсольвенти ґімназій можуть бути звільнені від того іспиту після відповідних заходів.

До подання на приняття до школи треба долучити: 1. матуральне свідоцтво в оригіналі і леґалізований німецький його переклад, 2. власноручно написаний опис життя, 3. посвідка матеріяльного забезпечення, 4. метрика, 5. посвідчення про знання німецької мови зі школи (але без цього можна обійтись).

Подання треба вносити найпізніше до 10 вересня на зимовий, а до 20 лютого на літній семестер. Шкільні оплати виносять округло 200 марок на семестер. На прожиття треба около 120—150 марок місячно. Звертаємо також увагу на те, що в Берліні є Український Студентський Дім, в якому можна мешкати за 10 марок місячно, а незаможніші можуть одержувати в деяких тутешніх установах дешевші або й дарові обіди на 1—2 місяці в семестрі.

Не виключені також і деякі полекші в шкільних оплатах, однак ця справа дуже ще проблематична. В тому випадку удержання коштувало би значно дешевше.

Звертаємо рівнож увагу наших матуристів на студії у тутешніх інших високих школах, як університет, висока торговельна школа, ветеринарія, висока рільнича школа і т. д.

Умови приняття до них майже такі самі, як тут подані. За всякими ближчими інформаціями просимо звертатись на адресу:

D. Woloschtschak, Verein Ukrainischer Studenten „Osnowa" Berlin-Adlershof, Flugplatz 4, Ukrainisches Studentenheim.

Управа Українського Техн. Т-ва „Основа".

Виступ послів із ББ.

У ночі 9. липня розійшлися в посольських колах чутки, що з пос. клюбу ББ. виступає перша група послів. Чутки показалися правдивими. Голова клюбу ББ. Полякевич дістав заяви на письмі від послів: Криси, Цепляка та Таргонського, що виступають із клюбу ББ. Ті посли належали до селянської групи в урядовій партії, якої головою є пос. Бойко. Найближчі дні принесуть вияснення причин сецесії.

Видалення після виступлення.

Голова клюбу ББ пос. Полякевич повідомив посла адв. Ів. Крису, який ввійшов до сойму на місце пок. Мацеші, що з днем 9. липня виключили його з парл. клюбу ББ. за орг. нельояльність супроти клюбу. Зачувати, що Крису видалили зате, що переговорював із опоз. партіями Центроліву. Пос. Криса був нібито ініціятором вступлення пос. Цепляка до Стр. Хлопск-ого.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платить кооперативам дня 9. ц. м.: за масло солене експортове пріма 1 кільограм 4·30 зол., за масло експортове несолене пріма 4·20 зол. за 1 кг., за масло бабкове пріма 0·— зол. за 1 кг., одна літра сметани 1·40, літра молока 0·25, копа яєць 6·30 зол.

Вбила матір і пішла на відпуст.

У кольонії Уґощ (Люблинщина) 45-літня Ол. Камінська задушила свою матір Анну Берешу. Трупа винесла на стрих і пішла на відпуст. Після відпусту підпалила хату, щоби затерти сліди вбивства. В згарищах найшли звуглене тіло. Камінська призналася до вини і її арештували.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Табачник Володимир, український еміґрант, бувш. бунчужний Української Галицької Армії, роджений 1888 р. в селі Журів, пов. Рогатинського, **помер дня 16. червня 1930 р. в м. Братиславі в ЧСР.** Похорон перевела Українська Громада „Єдність" на Словаччині. Похований на Братиславському цвинтарі при участі української еміґрації з Братислави. Був взірцевим, чесним і працьовитим українським патріотом і залишив про себе найкращі спомини у тих, хто його пізнав. На могилу був положений вінок з написом: „Українці своєму братові, борцеві за свободу України", а над гробом промовляв голова Української Громади „Єдність" інж. С. Зеркаль та кінчив закликом не плакати за покійним, але зі завзяттям та вірою продовжувати боротьбу за ту ідею, за яку боровся й покійний Табачник Володимир. Хай йому чужа земля буде пером. С. З.

Зі спортового життя.

Зі спортового клюбу „Сян" у Перемишлі.

Мистецтва „Ц-кляси" скінчилися. Сян, що так легко міг увійти до „Б-кляси", остався в „Ц-клясі", щоби в слідуючому році знову розігравати змагання за мистецтво. Відплатні змагання „Сяну" з „Електровнею" принесли вислід 1:1, а з „Огніском" 1:4 в користь „Огніска". Перше місце в „Ц-клясі" заняла „Електровня", здобуваючи два вальковери з „Огніском", друге місце здобув „Сян". Провід і грачі „Сяну" не повинні зневохочуватися цею невдачею, лиш гуртувати нові сили до дальшої праці. — В суботу 5. ц. м. „Сян" програв товариські змагання з „КС 28" з вислідом 3:4.

Змагання „Пролому".

Станиславів, 6. липня 1930. „Пролом"— „Єдність" 4:3 (2:0) мист. Склад: Панашій, Павловський, Росяк, Демянчук, Бриндзей, Гаврилів II. Світний, Кернякевич, Маруняк, Зощук, Мокович. „Пролом" від самого початку напирає на ворота противника та напад марнує цілий ряд догідних позицій. Вкінці Кернякевич в 8 мін. здобуває перші ворота. Другі ворота стріляє гарно Зощук. До перерви вислід 2:0. — В другій половині „Єдність" виявляє, здобуваючи перші

ВІДГУКИ ДНЯ.

Зарубашились косоворотці...

Кажуть: сонце вбиває ріжні бацилі. Але це не завсіди, не всюди і не всі бацилі. Є такий бацил, який не тільки не гине від промінів сонця, але під його впливом ще більше розпаношується, розплоджується і множиться. Не знаю, чи є той бацил в інших краях і як він називається, але в нашій благословенній країні, повній усякого хробацтва, він сильно розповсюднений. На імя йому: „Погорда до всього рідного". Назва ця трохи задовга, але нічого робити — наукова.

„Погорда до всього рідного" не боїться ні сонця, ні дощу, ні горячі, ні морозу, всюди його повно і всюди йому добре. Гніздиться він у мові, у звичаях, у товариських формах, у культурі хати, загалом усюди, де дзвонить українське серце в українських грудях...

Останніми часами поліз він і на убрання українців (маю на увазі галичан, бо в наддніпрянців він давно вже сидів!). Під впливом горячі „погорда до всього, що рідне" сильно розмножився і — що цікаве — заатакував у першу чергу молодь. Зовсім як шкарлятина, кір, чи коклюш.

Прийшов молодий чоловік українського походження з міста до дому і почав роздумувати.

— Горячо, шляк би то трафив! — подумав на початок.

— Холера чиста з грубою „маринаркою"! — сконстатував після того.

— Треба щось робити, бо розтоплюся, як віск! — рішив вкінці.

А коли вже дійшов до того, що треба щось робити, тоді бацил: гиц! — і вже сидить на молодім чоловіці українського походження.

— Якби то вбратися, щоби не було так горячо?! Носять пани на заході самі сорочки, але це для нашого брата трохи за дорого і непрактично... Не буде щодня змінити сорочки, а й із краваткою роботи богато...

— Гевреко! — крикнув нарешті молодий чоловік і то так голосно, що аж блощиця зі стелі впала. — Зроблю собі російську косоворотку! Практично, гарно і — головне — по чужому. А раз по чужому то й елеґантно.

Зробив молодий чоловік косоворотку, чи зубашку, вийшов на вулицю і парадує. Другі молоді люди задивляються на нього і аж губами поцмокують:

— От гарно!

— Бігме красно!

— Слово чести, елеґантно!

І далі і далі, один за другим, один наперед другого!...

Закосоворотились молоді люди, зарубашились вулиці нашого міста, мов не українці тут, а обмосковлена мордва, мов не Львів це, а Перм чи Вятка. Бракує ще насіннячка до лузаннячка і булоб усе, „как полаґаетса".

— Що нам — думають молоді люди — якась там полтавська, гуцульська, чи волинська сорочка з пазушкою посередині! Що в цім гарного, коли воно своє... Требаж нам раз вийти з національного примітиву. Сохрань Боже — не в політиці, в способі думання чи поведення, а в убранні!

І зарубашились косоворотці, аж любо!...

Галактіон Чіпка.

На випадок упадку більшовиків...

(АТЕ). „Комуніст" повідомляє, що ДПУ перевело по всіх містах Рад. України облаву, шукали золота та срібла. В Харкові найшли в одного з вищих урядовців комісаріяту скарбу 64 кґ. срібла. Він ховав те срібло на випадок упадку більшовиків. У ріжних містах найшли запаси срібла, яке українські кооперативи ховали перед більшовицькою владою.

Італ. командант нарочно розбив югосл. корабель?

(АТЕ). Урядові висліди слідства корабельної катастрофи біля Спліту ще невідомі. Італійська преса скидає всю вину на югославянський корабель; югославянські часописи твердять, що капітан італійського корабля нарочно розбив югославянський корабель.

Буря в Югославії.

(АТЕ). Над Югославією лютувала сильна хуртовина. Найбільше потерпіло Сараєво. В турецькій дільниці вихор зірвав кріблі з 50 домів і повалив мінарет найстаршого в місті мечету.

НОВИНКИ

— **Союз Українських Хорів.** Зїзд С. У. Х. відбувся дня 1. липня ц. р. в малій салі Муз. Інст. ім. Лисенка. На зїзді явилися представники: Стрия, Тернополя, Львова, Дрогобича і під кінець зїзду Перемишля. Хоч зїзд був чисельно слабий, то всеж справу організації С. У. Х. посунено поважно вперід. Принято засадничий поділ Союзу на области, які знову обєднують поодинокі хори. Рішено зорганізувати наразі три области: **1. область:** Центральний Союз Українських Хорів з осідком у Львові. Він обійматиме хори львівські, підльвівські, а також найближчих міст; **2. область:** Підкарпатський Союз Українських Хорів з осідком у Стрию. Він обійматиме хори повітів: Стрийського, Дрогобицького, Сколівського, Долинського, Жидачівського і Самбірського; **3. область:** Подільський Союз Українських Хорів з осідком в Тернополі. Він обійматиме хори повітів: тернопільського і сусідних з ним. Для тих областей ухвалено правильник. В найкоротшому часі мають відбутися обласні зїзди для уконституовання. Так отже С. У. Х. розпочинає помалу своє життя і є надія, що ця велика організація видобуде з народу ті мистецькі вартости, які у ньому дрімають, — а якими може український нарід вибитися на перше місце на міжнародніх співочих зїздах. **(Співак).**

— **З українського наукового життя за кордоном.** Дня 9. липня в салі „Українського Наукового Інституту в Берліні" відбувся виклад д-ра Д. Оліянчина п. з. „Німецькі вояки у польсько-українській боротьбі в середині XVII. віку".

— **„Лікар побив сторожа дому".** У звязку з новинкою під повищим заголовком (поміщеною в 150 ч. „Діла" з 10. липня ц. р.) дістали ми від д-ра Філяса Осипа отсе пояснення: „Неправдою є начеб я або моя жінка побили та поранили сторожа дому при вул. Театинській ч. 3. Івана Диниса. Правдою є, що Іван Динис уважає та називає себе власником цього дому і тому дня 5. липня старався силою усунути з городу мою дитину, що бавилася там на основі дозволу адміністратора дому проф. Бриковича Романа. Сторож Іван Динис вдряпався на залізну фіртку, що обведена колючим дротом. Це бачила його жінка й стягала його з фіртки і при цьому Динис поранив себе на чолі та лиці, а не був ранений великою грудкою камяного вугля в голову, бо така грудка розбила би йому череп. Тому, що Іван Динис постійно нападає та зневажлює мене, я вніс проти нього скаргу до суду. Львів, 9. липня 1930. З належним поважанням д-р мед. Філяс Осип".

— **Замашистий шофер.** Дня 9. ц. м. на Знесінню автомобіль переїхав старшу жінку, невідомого імені, яка переходила дорогою перед будинком громадського уряду. Автомобіль задержано, а смертельно поранену жінку відвезено до лічниці. Мешканці Знесіння взагалі нарікають, що шофери, виїхавши поза рогачку, женуть через Знесіння зі скорістю 60 км. на годину і не дивно, що трапляються такі нещастя.

— **Замість риби — труп дитини.** У Млинівцях недалеко Зборова риболовці Іван Максусь і В. Лущинський ловили сітями в Стрипі рибу і замість риби зловили труп кількамісячного хлопця. Труп був частинно надїджений рибою, а решта тіла находилась у повному розкладі. Поліція шукає матері тої дитини.

— **Після смерти Конан Дойля.** Померший недавно Конан Дойль належав до найбільш популярних письменників останніх десятиліть. Він уродився 1859 р. в Едінбурґу в Анґлії, був з професії лікарем, багато подорожував, відвідавши між іншим підбігунові околиці. Перші твори Конан Дойля не мали ніякого успіху, щойно „Шерльок Гольмс", виданий 1890 року придбав для нього славу і великі доходи. В 1902 р. анґлійський король надав йому титул „сера". Конан Дойля наслідує сьогодні багато письменників, авторів кримінальних романів. Твори Конана Дойля належать до тих творів, про які історія літератури і професори говорять із деяким легковаженням, але які читають міліони читачів, особливо молодь.

— **Як Америка читає ґазети.** В Зединених Державах виходить тепер 2944 ранішних щоденників і 1381 вечірних, 527 тижневиків. Пересічний тираж щоденника виносить 14 міліонів, а кожний мешканець Зед. Держав купує щодня 2 щоденники.

— **Із нетрів спіритизму.** Як це ми писали, на днях помер відомий письменник Конан Дойль, який на старість цікавився спіритизмом, а перед місяцем ще викликував дух Наполеона І. Спіритистичний сеанс відбувся в присутности лікаря Бредля, Конан Дойля і одної жінки. Дух Наполеона начебто говорив, що він дуже цікавиться долею Европи і Франції зокрема. Про сучасну Европу Наполеон висловився дуже скептично: „Европа хорує тепер на брак великих людей, бо тепер в цілій Европі є тільки 2 або 3 ґеніяльні особи. Людство все потрібувало вождів сильної руки. Міліон дураків не створить без вожда нічого мудрого. Европа потрібує тепер нового Наполеона, який мав би силу знищити те, що треба знищити, а збудувати те, що треба збудувати. Европі грозить небезпека з боку Азії й Америки і Европа мусить обєднатись, щоб оборонитись". Коли Наполеона спитали про будучину Анґлії, він замовк і більше не вдалось викликати його духа.

— **Чому помер Моцарт.** Як відомо, славний музик Моцарт помер у 35 році життя дуже таємничою смертю, якої причин не висянено досі. Були підозріння, що він сам отруївся, а навіть говорилось, що Моцарта отруїв зі заздрости директор цісарської капелі Салієрі. Сам Салієрі до смерти не міг очистити себе від цього закиду. Недавно у Базилеї в одній антикварні найдено лист невідомого музика, адресований в 1824 р. до редакції одного журналу, а в цьому листі невідомий музик пише: „Зі щирим болем читаємо, що деякі особи підозрівають начебто Моцарта отруїв лагідний і шляхотний та добродушний Салієрі, який є найліпшою людиною в світі. Це підозріння не видержує найменшої критики. Мені ясне, що Моцарт помер з такої причини як і Рафаель, цебто з надмірної нетерпеливости, жадоби життя та творчого неспокою й перевтоми. Ми знаємо також, що ніхто так за Моцартом не плакав ревно, як музик Салієрі". Моцарт прочував свою недалеку смерть і в одному листі писав: „Чую, що бє моя остання година. Шкода! Життя було таке гарне. Треба спішитись написати свою похор. пісню". Трицять літ по смерти Моцарта Салієрі занедужавши тяжко говорив у непритомному стані, що він отруїв Моцарта і ці горячкові слова Салієра передавали Бетовенові на письмі його приятелі.

— **Цікаві спомини великої княгині.** Велика княгиня Марія Павловна, дочка вел. князя Павла Олександровича видала книгу своїх споминів. Марія Павловна жила в дружніх відносинах з останнім російським царем і царицею та в своїх споминах присвячує багато місця життю й відносинам на царському дворі. Авторка споминів описує перші дні революції, вбивство Распутіна та часи, коли революційна влада арештувала її і грозила смертю. Широко розписується велика княгиня про 1918 р. на Україні, куди вона втікла з Москви.

— **Смерть князя Оболенського.** На Рівєрі згинув підчас автомобілевої катастрофи російський князь Оболенський і княгиня Урусова. Князь Оболенський сам кермував автом і підчас скорої їзди в колесі авта тріснув вуж, наслідком чого авто перевернулося і спричинило смерть князя, який свого часу відограв у Росії деяку політичну ролю.

— **Еренбурґ про Польщу.** Відомий російський письменник Еренбурґ, вернувши з подорожі по Европі видав книжку своїх вражінь п. з. „Віза Времені". В цьому творі Еренбурґ говорить між іншим і про Польщу: „Я говорив із польськими політиками ріжних партій і переконався, що між ендеками і соціялістами нема в Польщі ніякої ріжниці. Важко означити, де кінчається ендек, а починається пепесівець. Всі поляки шовіністи і готові ґльорифікувати найдурнішу річ, якщо вона польська". Із польських поетів Еренбурґ найбільш цінить Тувіма, а з прозаіків Ґетля. Еренбурґ скаржиться, що польська преса атакувала його за те, що він жид та додає, що в Польщі панує антисемітизм так, що жидів не допускається до шкіл, бо „пошо жи-

„меншостях“, що складають разом 99 відсотків православних? І чи можна оминути ці небажані „політичні“ питання про мову в Церкві та інші національні потреби українського і білоруського народів? І чи підхід тих, що закликали до аполітичности й єднання в імя Церкви й правди Божої, є дійсно християнський, згідний з цією правдою?

Хай дадуть собі відповідь вони самі в своїй совісти. А наша відповідь, очевидно, буде дана нашими представниками.

На нашу думку, виступи наших представників і на передсоборній нараді й на Соборі в імя справедливости і правди, нині розіпятої в церковній огорожі, не буде понижувати цих високих зборів і не буде не відповідати їх святости. Пригадаймо собі, що св. Микола на вселенському Соборі в імя правди навіть чинно зневажив Арія й був прощений. Нарешті не українці й білоруси оголошували боротьбу і не вони називали когонебудь ворогами Церкви. Вони лише мовчазно готовилися сказати на передсоборній нараді про потреби свого народу й домагатися задоволити їх у імя християнської справедливости. І в цьому моральна сила наших представників і вищість за тих, що наробили вже стільки галасу й шуму, щоби заглушити майбутній голос наших мас, а може й своєї совісти.

Я відважився взяти за перо лише після того, коли передсоборна нарада була відкрита і коли дійшли вістки про обрання президії.

П. посол Хруцький попросив 5-ти хвилевої перерви для порозуміння щодо кандидатів, **але до цього порозуміння не дійшло.** А це свідчить, що противники українців і білорусів, яких штучно введено в значній скількости до наради, з першого кроку почали використовувати ситуацію й на задоволення домагань українців щодо представництва в президії не пішли.

Навпаки, вони висунули на секретаря наради Леляєського, запеклого ворога всього українського. В цьому факті нічого іншого не можна добачити, як лише демонстрацію проти „шовіністів“ і „політиканів“ та „ворогів“ православя, яким уже дано заповіджений бій.

Щоби не бути лихим пророком, не говоритиму про те, що може бути далі, обмежуючись лише ствердженням того, яка велася передсоборна кампанія та як пройшли перші хвилини передсоборної наради.

Чи відповідають вони тим крикливим високим гаслам, якими прикривалася ця кампанія, та християнській етиці, нехай судять читачі.

В. Островський.

Бухарін хорий.

Лікарська комісія комуністичної партії узнала стан здоровля Бухаріна настільки небезпечним, що йому поручено виїхати для лікування на південь СРСР. Еміґрантська преса пояснює це так, що комуністи рішили позбутись Бухаріна і вигнати його з Москви.

пом, дратував з початку повільний, дрібний хід гуцульського коня, якого ніяка сила не могла примусити до скорішого руху. Але коли я пізніше побачив, як той кінь ступає обережно по кругляках, як він вимикає на вузькій стежці другі коні, навантажені бесагами та як він у горах делікатно пробує копитом, чи камінь не усувається з під ніг, тоді я набрав респекту до розуму та інтеліґенції цього симпатичного сотворіння.

Пізно вечором стали ми на приходстві в о. П. на Жабю-Ільці, оглядали звідси цілу панораму Чорногори та слухали цілу ніч жалібного трембітання церковної сторожі. Рано поїхали дальше — цим разом вже візком — долиною Черемоша через Красний Луг, Зелений, Явірник, увесь час під підошвою Чорногори, через Шибене, Рабенець до Буркуту. Тоді в Буркуті істнувало невелике купелеве заведення з дуже доброю залізною водою; були тут два або три павільони, кілька кабін та дуже небагато гостей; до Буркуту доступ був невигідний, 41 км. з Жабя, ніякої харчівні, крім у заведенні, ані почти — словом світ дошками забитий. Стало ординував тут лікар д-р К., свояк о. Чапельського, що цілий день ловив у Черемоші пструги; недовго перед нами гостив тут епископ Хомишин, що лишив по виїзді гарні слова пращання у заведеневій книзі, був тут якийсь час д-р Трильовський та ще дехто. Управу Буркуту мала вдовиця по священику п. Л.

Два дні потім із Буркуту, доки за нами наспів наш провідник з парою коней, в товаристві д-ра К. та його сина-ученика, завернули ми назад в напрямі Шибеного та почали йти на Попа Івана. Зазначу тут, що над великим штучним озером Шибеним, може найкращою точкою Чорногори, що лежить у стіп Попа Івана, щороку в маленькій хатині літами мешкав самітно славний буковинський посол Піґуляк та вів життя анахорета.

(Докінчення буде.)

До українських хліборобів!

Єдиною організацією, яка гуртує українських хліборобів на те, щоби боронити їх прав та щоби вчити їх розумної, поступової господарки, є Краєве Господарське Товариство „Сільський Господар“ у Львові. По краю зорганізовано вже цілу сітку філій „Сільського Господаря“ та його кружків. У найдальші закутини наших західніх земель дійшло вже зрозуміння, що „Сільський Господар“ необхідний для українського села, для його добробуту і його будучности. Розуміють це українські хлібороби, розуміють це теж і провідники нашого господарського життя. **Всюди змагають до того, щоби закріпити „Сільський Господар“, щоби вдержати його і зробити організацією живою та працездатною.**

Праця кожного хліборобського товариства, яке є школою поступового господарювання, отже і „Сільського Господаря“ коштує багато грошей. Інші хліборобські товариства користуються допомогою держави чи самоврядувань. Наше Товариство **здане виключно на власні сили,** воно працює тільки за те, що дасть наша кооперація і що дадуть, як вкладки, наші хлібороби. До того наше Товариство обтяжене давними зобовязаннями, навіть передвоєнними, які мусить своєчасно сплачувати. Ці умовини здержують правильний розвиток Товариства і воно не може повним розмахом розвинути свого Центрального Бюра так, як цього вимагає українське село. А потреби українського села великі, **воно вимагає від Центрального Бюра „Сільського Господаря“ все нової і нової праці,** воно хоче бачити в тім Центральнім Бюрі головний осередок господарського поступу та місце, яке булоб здібним до оборони слушних прав нашого хлібороба. Для цього **треба допомогти в розбудові Централі „Сільського Господаря“** і треба подбати за відповідне її грошеве вивінування. На біжучу роботу гроші з краю є, хоч вони і дуже скупі. Та гірше стоїть справа зі сплатою довгів, які треба платити з біжучих доходів, а тому не стає грошей на дальшу працю. Віримо, що в скорому часі наша хліборобська організація зросте в силу. Та до того часу **потребуємо від Вас, українські хлібороби, не допомоги, а виручки на недовгий час.**

Президія Краєвого Господарського Товариства „Сільський Господар“ у Львові рішила **затягнути в українських хліборобів позичку,** яка є забезпечена недвижимим майном Товариства, і яка буде в свій час точно сплачена. Позичку приймається вже від 5 зол. в гору, а складати її можна у всіх Філіях „Сільського Господаря“ в цілому краю та в його кружках, або прямо можна відсилати до Централі у Львові вул. Зіморовича 20. Зворот позички наступить по пяти роках, то є від р. 1935 починаючи. Напротязі років 1935, 1936, 1937, буде сплачена ціла позичка тим, що її дали, і то в цей спосіб, що найскорше сплатиться тим, які найскорше позичку дадуть. Позичку **приймається від дня 1. липня 1930 до дня 1. травня (мая) 1931.** Позичка буде безпроцентовою, а це тому, щоби великі відсотки не мусіли впасти знову тягарем на нашу хліборобську організацію.

На Вас, Українські Хлібороби, покладаємо нашу надію, хоч знаємо, яке незавидне положення українського села. Однак ця позичка, яку сьогодні розписуємо, є нічим іншим, як тільки придбанням грошей на те, щоби Товариство повело жвавіше свою працю, **а з неї буде користати знову ніхто інший, як тільки український хлібороб.** Надіємося, що **кожний український хлібороб найде дрібну квоту** на те, щоби таку позичку дати Централі „Сільського Господаря“, щоби допомогти своїй власній хліборобській організації в тяжкий час. Думаємо, **що кожна українська кооператива, кожна читальня, кожний кружок „Сільського Господаря“ вишле від себе** на цю позичку бодай невелику квоту, і цим засвідчить, що розуміє вагу своєї хліборобської орґанізації та що хоче, щоби ця орґанізація надалі жила і розвивалася для добра українських хліборобських мас. Віримо, що наші **центральні господарські установи та наші Повітові Союзи Кооператив найдуть теж гріш** на цю хліборобську позичку. Не просимо допомоги, а хочемо **мати передишку в тяжкім нашім положенні на те, щоби можна ще краще працювати для нашого села.**

Ця позичка буде рівночасно показчиком того, що наш нарід розуміє вагу власної організації, опертої на власних силах та що сам вміє дати раду тоді, коли посторонні чинники радо бачилиб нашу орґанізацію слабою і немічною. Коли сьогодні лунає в краю клич, що наше село і нашого хлібороба треба висунути наперед в усій нашій народній праці, **то це село і цей хлібороб мусить допомогти, однак не датком, а тільки позичкою до того, щоби вдержати єдину нашу організацію, призначену виключно для українського села — наше Товариство „Сільський Господар“.**

Виказ присланих на позичку грошей будемо містити точно в нашому часописі „Сільський Господар“ та в інших часописах, а позичаючі дістануть зараз відворотною почтою **довжний листок,** на який поверне опісля наше Товариство позичені гроші.

Чекаємо на рішучу відповідь села, яке мусить допомогти своїй власній хліборобській організації.

ЗА ПРЕЗИДІЮ
КРАЄВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА
„СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“

о. Тит Войнаровський, в. р. президент.
Інж. Андрій Палій, в. р. секретар.

Розстріли в СРСР.

У Вороніжі засуджено на кару смерти 4-х членів „братства білого хреста“, а 30 інших обвинувачених засуджено на кару вязниці від 5—10 літ.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими значками.

Наступ на вязницю Ґандія.

Англійська преса подає ближчі відомости про наступ гіндусів на вязницю, де перебуває Ґанді: Дня 6. ц. м. 1000 гіндусів вимашерувало з Пуми до Іравади, а коли поліція заступила дорогу, гіндуси обкидали поліціянтів камінням. Окрім цього гіндуські націоналісти напали на один віз, у якому їхав анґлійський старшина і поранили його. Вечором поранено 2 поліційних фельдфеблів. До Іравади дійшло тільки 200 демонтрантів, які почали наступ на вязницю, щоби визволити Ґандія, але військо і поліція розігнали демонстрантів.

Скасування комісаріяту справедливости.

(АТЕ). „Красная Газета“ повідомляє, що влада опрацьовує проект декрету про скасування комісаріяту справедливости, бо цей буржуазний пережиток не повинен бути в пролетарській державі, що витворює власні правні форми, інші ніж у буржуазних державах. Функції комісаріяту справедливости перейме найвищий суд, а прокуратуру приділять до ВЦВК-ту. Лінгвістична комісія Академії в Москві опрацювала проект мовного упрощення законів і декретів, бо в декретах і законах СРСР забагато бюрократичних виразів, незрозумілих для пролетаріяту. Для вироблення зрозумілої мови більшовицького законодавства зорганізують спеціяльні курси для судовиків.

ші ворота з вільного за дуже проблематичний „фуль" другі ворота самовбійчі. Слідують атаки нападу „Пролому", з котрих один кінчиться припадковим, але гарним стрілом Світного (впрочім найслабшого грача нашої дружини) і „Пролом" провадить 3:2. Вирівнює Кайпер з очевидно спаленого. Здається, що ремісовий вислід остане незмінений, тимбільше, що Зощука зносять з грища. На 6 мін. перед кінцем Мокрович здобуває ворота, які рішають про виграну. Дружина грала дуже амбітно. Виріжнилися: Мариняк, Керникевич і Гаврилів II. З „Єдности" найкраще представлявся наш „земляк" Ридзяк. Суддя п. Візельберг — добрий. **Т—вич.**

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 10. липня, година 8. вечором „Хоробрий вояк Швейк".

Пятниця, 11. липня, година 8. вечором „Хоробрий вояк Швейк". Знижки важні.

Малий Міський Театр:

Театр нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Любов кн. Сергія". Звукові додатки.
КАСІНО: Муринське кохання. Панцирне авто.
КОЛЬОСЕЙ: Чотири чорти.
КОПЕРНИК: Студент. Малий завдаток.
ЛЕВ: З причини відновлення салі й інсталяції звукового апарату Кіно зачинене.
МАРУСЕНЬКА: Студент. Малий завдаток.
ОАЗА: Воскресення.
ПАЛЯС: Пісня про кохання. Нюйорк в ночі. Звукові додатки.
ПАН: Грішниця без гріха.
ПАСАЖ: Таємний вбийник. Битва під Скагераком.
ПРОМІНЬ: З приводу реконструкції нечинне.
СТИЛЕВЕ: Жінка-сфінкс.
ФАТАМОРГАНА: Загін, шейкова дочка.
ХИМЕРА: Весняне кохання.
УТІХА: Залюблені (Вільма Банкі, Рон. Кольман). Три пристрасти (І. Петрович).

Програма радіо.

Пятниця 11. VII. 1930.

Варшава (1411,7) 18·00 Концерт з кіна. **Краків** (312,8) 12·10 Грамофонові плити. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·40 Мандолінова музика. **Ляйпціг** (259) 16·30 Твори Мендельсона. **Льондон** (356,3) 15·15 Органи. **Берлін** (418) 16·30 Концерт з Липська. **Стокгольм** (436) 19·15 Концерт. **Лянгенберг** (473) 13·05 Радіооркестра. **Прага** (487) 17·00 Камеральний концерт. **Брюссель** (509) 16·00 Концерт. **Відень** (516,8) 16·30 Академія. **Мюнхен** (533) 17·25 Домашня музика. **Будапешт** (550) 17·30 Військова орхестра. **Ленінград** (1000) 15·40 Концерт дебютантів. **Харків** (1304) 19·00 Концерт.

Субота 12. VII. 1930.

Варшава (1411,7) 16·15 Грамофонові плити. **Краків** (312,8) 12·10 Концерт грамофонів. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·35 Хор. **Ляйпціг** (259) 19·30 Військова орхестра. **Берлін** (418) 19·30 Фінляндські пісні. **Рим** (441) 13·30 Легка музика. **Лянгенберг** (473) 13·05 Радіоорхестра. **Прага** (487) 20·00 Популярний вечір. **Мілано** (501) 12·15 Мала орхестра. **Брюссель** (509) 18·00 Тріо Ергон. **Відень** (516,3) 17·35 Сонати Моцарта. **Мюнхен** (533) 16·00 Радіотріо. **Ленінград** (1000) 16·30 Концерт. **Харків** (1304) 19·00 Концерт.

†

З нагоди річниці смерти Найдорожчого Татка, Дідуня і Прадідуня

о. сеніора Льва Калинського

декана тисьменицького деканату, відбудуться дня 11. липня н. р. в год. 7·15 рано

Поминальні Богослуження

в Архикат. храмі св. Юрія у Львові і в парохіяльній церкві в Білих Ославах. — **Родина.** 2446 1-1

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Репертуар Нового Українського Театру дир. К. Карабіневича. 2341

Дора:
11/VII „Тітка Карла".

Делятин:
12/VII „Шлях до пекла".
13/VII „Базар".
14/VII „Пан Твардовський".

Український Театр під управою Ів. Когутяка.

Кути:
Пятниця 11. VII. „Церковна Миш".
Субота 12. VII. Пейсахова Ніч".
Неділя 13. VII. „За Німан".

Підчас антрактів концерт власної орхестри. 2473

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ШЕНКЛІВНА, Пекарська 44. Приготування до практичного іспиту на учителів народніх шкіл, — евентуально приготування до вижчого учительського іспиту: історія, географія, польська та німецька мови від 15. липня. Листовні інформації. — Дотепер понад 1500 апробованих. 2307 9-10

ВСІЛЯКІ годинникарсько-ювілерські роботи виконує найстаранніще Домбровскі-Розважевскі Львів (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2. 1856 25

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 1857

МОРЕЛІ знамениті заліщицькі 5 кг. кошик 22 зол., дічничий липовий мід 5 кг. бляшанка 22 зол. висилає франко за післяплатою А. Венкерт, експорт овочів, Заліщики. 2451 1—5

УРЯДОВЕЦЬ, шукає на літо сонячної затишної комнати на селі недалеко Львова. Ріка, ліс, залізниця! Зголошення до Адм. „Діла" під „Лєсіт. 484". 2442 1—1

ФОРТЕПЯН ученика Bösendorfer-а першорядний, концертове пяніно Aug. Förster-а дуже оказійно. „Dom Chopina" Львів, Сикстуська 11. Довгоречинцеві сплати. 2443 1-3

КАНДИДАТ адвокатури з 1½ річною практикою, пошукує заняття в канцелярії адвокатській від 1. серпня н. р. Ласкаві зголошення слати на адресу: Вп. П. Н. Білозора канд. нотар. в Раві Руській. 2438 2—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 **Пересвітлення Рентгеном.**

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.

Скріплювання хитаючихся зубів пльомбування й виймання зубів, без болю. Штучні зуби в каучуку і золоті після найновітної системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. Урядовцям і студентам значна знижка. Тел. 65—73. 2355 3-10

Ріжного роду коронки найдешевше „WENECJA", Львів, Боїмів 19
2430 4—12

КОНКУРС

Музичне Т-во ім. М. Лисенка у Львові, секція „Союз Українських Хорів", оголошує конкурс на вокальний твір на мішаний хор до текстів, в яких апотеозується пісню. Твір цей мав би стати гимном співочих товариств. За найкращі композиції назначується 2 нагороди: 1-а 200 зол., 2-а 100 зол. Речинець надсилання творів кінчиться 30. жовтня 1930.

Твори, призначені на конкурс, означити криптонімом, а імя й назвище автора долучити в замкненій коверті, означеній таксамо. Нагороджені твори стають власністю Т-ва. Склад конкурсової комісії оголоситься пізніше. Конкурсові твори слати на адресу: Музичне Т-во ім. М. Лисенка у Львові — секція „Союз Українських Хорів", вул. Шашкевича ч. 5. з дописком: Конкурсовий твір. 2448 1—1

Підлюте-Камянець.

Пенсіонат о 20 кімнатах, в прегарній гірській околиці, серед шпилькових лісів, харч 5-кратний, ціна удержання 10 зол. від особи денно, для дітей половина. Залізнича станція: Брошнів; відтак вузькоторовою залізницею в гори в 5-ій год. рано (крім неділь і свят). Зголошення приймає: Ольга Чапельська, жінка лікаря, почта Перегінсько. 2450 1—3

Подяка.

Учасниці реколекцій Пань, що відбулись у днях 4.—8. липня ц. р. в монастирі СС. Василіянок при вул. Потоцького ч. 95. у Львові, складають отсим щиру подяку Впреп. Мат. Ігумені й Сестрам за правдиво християнську гостину, Впреп. о. Ігуменові Т. Галущинському за вельми цінні науки, а зокрема дякують Їх Ексцеленції Митрополитові Кир Андреєві за звеличання реколекцій Своєю приявністю та за золоті слова науки й архипастирське благословення.

2449 1—1 **Учасниці.**

Конкурс

на учителя 1) предметів педагогічних, 2) рисунків і ручних робіт. Вимагані повні кваліфікації — евентуально дозвіл навчання. — Подання вносити до 15. VIII. 1930 до Дирекції Семинарії С. С. Василіянок в Дрогобичі. Семинарія одержала право прилюдности на рік 1930/31 і на дальше аж до відкликання.

2397 3—3 **Дирекція.**

Конкурс.

Виділ Товариства „Бурса св. О. Николая" в Перемишлі оголошує конкурс на приняття гімназійних учеників до бурси зглядно до „Гімназійного Інститута" на 1930/31 шк. р. Місячна оплата в Інституті з інститутським харчем виносить 90 зол., в бурсацьким (оскільки будуть вільні місця) 75 зол. платна з гори, натомість місячна оплата в бурсі виносить 65 зол. платна з гори. На початку шкільного року оплата на інвентар виносить в інституті одноразово 30 зол., а в бурсі одноразово 25 зол., платна при вступі. Бувші вихованки мають поновно внести подання. Залягаючі з оплатою не будуть приняті. Подання з долученою карткою на відповідь належить вносити до 15. серпня ц. р. до: Управи „Українського Гімназійного Інститута в Перемишлі", вул. Баштова ч. 34. На случай приняття Виділ повідомить об цім петента. 2445 1-1

Ширіть наш часопис!

Новий спосіб відмолодження шкіри.

Подав Д-р Ziegler, з німецького переклав Л. Л.

Якраз в літі, як найясніщій порі року, пізнати хочби й як малі зморщки. Тимто дбаючи за добрий вигляд, мусимо їх позбутися.

До цього в останніх часах чимало говориться про відмолодження. Кожний з нас бажає виглядати свіжо й здорово,— мати гладку твар (лице), без зморщок і фалдів. Кожний хоче сьогодні виглядати по молодечому навіть в тому віку, який давніше називали старістю.

Чи це пані або панночка, старший мущина або молодий хлопець, — кожний думає потайки про те, якби найдовше заховати молодечу свіжість, юну гнучкість та красу.

Та чи це питання виринуло щойно в наших часах?... Ні! Знаємо з історії, з історич. романів і т. д., що вже перед нами, пр. в часах *Рококо* був дуже поширений культ плекання шкіри. Тільки що йшло воно зовсім фальшивими дорогами. Мущини були білі від пудру, а про жінок і не згадувати!

Чим далі взад, тим природніші засоби плекання шкіри. Старинні *римляни* присвячували цілі години для тієї цілі. Купіль та всякі натирання етеричними олійками, це їхні знамениті середники. Ще краще робили це *греки*, в яких чейже найбільшою похвалою було „добре збудований і має оксамитну шкіру". Та найбільшими мистцями в цій ділянці були *єгиптяни*. Вони дбали про добрий свій вигляд не тільки за життя, але теж по смерти. Через десятки соток літ, далеко ще перед Христом, дохованися до наших часів мумії, себто тіла небіжчиків, так свіжі, якби їх вчора поклав в домовину. Цеї тайни не вдалось ще дотепер відкрити.

Але от єгиптольоґ, проф. д-р Діміхен, якому завдячуємо відчитання багатьох гієрогліфів (в стар. єгипетськ. письмі) на мурах старих святинь та звоях папирусу, — відкрив *цікаву згадку*, про божеський крем „*ана*", — що „робить шкіру подібною до слоневої кости й золота".

Наукова хемічна аналіза виказала, що косметик (крем) цей належить до *тоі-/ліцерид* в і його вживання, — приміневе до наших сьогоднішних обставин,— основується на таких міркуваннях:

Шкіра це наші *другі* груди, це наші легені. Якщо людина насмарувалась би якимсь густим лепом, так щоб всі пори були *заліплені*, — то жде її ця сама смерть, якби заткав уста й ніс, — себто удушення.

Кожний з нас знав теж, що *тепло* нашого тіла, це продукт *перетвореної* поживи та *вдихуваного* повітря (кисня). При спалюванню повстає *трійлиний* угловий квас, який *віддихуємо*. Та богато більше виддихуємо його шкірою.

Ясно отже, що через *заліплення* шкірних порів слідує *отроєння* крови. При частинному заліпленні (пудром, шминкою, *невідповідним* кремом) — частинне затроєння. Тимто найважнішою заповідю здоровля, це *вільні* пори шкіри, це її чистота.

Зокрема твар, шия й руки, як части шкіри виставлені на *безпосереднє* ділання повітря, вітру й дощу, вимагають неабиякої дбайливости. Це тим більше, що вони складаються на наш *вигляд*, від якого так дуже залежить поводження в життю. А чейже *гарна* цера це *половина* краси!

Та, на жаль, робимо тільки прогріхів супроти неї. Ось вони: 1) Вживання кремів, що *затикають* пори. 2) Миючися невідповідним милом. 3) Вживаючи пудрів та шминок.

Все це добре розуміли єгиптяни, і хоча ми чотири тисяч літ (!!) від них старші, то виказується, що найкраща дорога, це поворот до їхнього середника „ана".

Основуючися якраз на тій *старинній рецепті* і продовжуючи *студії* та хемічні *досвіди* фірма Silvikrin-Vertrieb Abt. Hortiflor виробляє крем „Hortiflor".

Найважнішою його прикметою, всупереч до інших кремів, це обставина, що він *оставляє* пори шкіри зовсім *вільними*, отже *збільшає обіг крови*. Рівночасно ділає на шкіру своїми бальзамовими складниками.

Спричинений ним обіг крови робить бліду церу румяною — при надто червоній цері відпроваджує кров. Тим дасться пояснити, що вже по короткім вживанню „Hortiflor-Créme" щезають всякі викиди, прищі і т п. Навіть вперті плями на лиці бліднуть і гинуть.

При тім всім ділає „Hortiflor-Créme" на *зморщки й фалди*, а також на *обвислу* шкіру. Ділання „Hortiflor-Créme" є так скоре, що вже в короткому часі шкіра стає чистою й незвичайно гладкою. Цера набірає *дівочого* оксамитного полиску.

Вживання *інших* кремів, що не основуються на жадних наукових дослідах і лише *заліплюють* пори та затовщують шкіру, незвичайно шкідливе.

Ті, що так знівечили свою церу, можуть її *направити* „Hortiflor-Créme".

Щоб запізнати Шан. Читачок (ів) *докладно* з новим способом відмолодження шкіри, нище названа фірма висилає *безплатно* прібку **„Hortiflor-Gréme"**. Вже мала ця прібка переконає Вас про спасенне ділання „Hortiflor-Créme".

Кромі прібки одержите даром ще: 2) гарно ілюстр. книжечку „Відродження краси" 3) Лікарські звіти про висліди косметики **„Hortiflor-Créme"** 4) Проспект „Спосіб відмолодження шкіри.

На випадок численніших зголошень фірма подбає за **українські** видання (покищо висилає польські, на бажан. нім.). Звертайтесь отже хочби в інтересі української мови всі!

Виповнений купон вложити до незаліпленої коверти з нап. „druk"; оплата 5 гр. Можна теж звертатися звич. *листівкою* (15 гр.) подавши лише свою адресу. В обох випадках писати **латинськими** буквами.

Імя й прізв. ______________________
Vor u. Zuname

Докл. адр. ______________________
Gen. Adresse

Адресуйте:

Silvikrin-Vertr. Abt. Hortiflor
DANZIG 877 Böttchergasse 23/27

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів. Ринок ч. 10.